

ПРЕС КЛИПИНГ

6. август 2018.

НАСЛОВИ

Дан рудара: Захтевају боље услове рада и веће плате (стр.3)

ПКБ још може да храни Србију (стр.4)

Србија ће ускоро да увози радну снагу (стр.5)

ЂУРИЋ О ЦРВЕНИМ ЛИНИЈАМА ЗА СРБИЈУ: Заштитићемо "Трепчу", "Газиводе", "Валач" (стр.7)

ХЛЕБ НАТОПЉЕН ЦРНИМ ЗНОЈЕМ Они раде један од најтежих послова у фирми која ради 24 сата током целе године и кажу да "ПЕНЗИЈУ МАЛО КО ДОЖИВИ" (стр.8)

Србији већ недостају грађевинци, угоститељи и обућари (стр.10)

Пензионери траже оцену уставности смањења пензија (стр.10)

Деташман омогућава посао за 2.770 српских грађевинаца (стр.11)

Рудари "Ресавице" и у 2018. копају ручно (стр.12)

Дан рудара: Захтевају боље услове рада и веће плате

Тањуг

Око 22.000 рудара у Србији ће данас обележити свој празник Дан рудара, а њихови главни захтеви су и ове године већа безбедност на раду и бољи материјални положај

Око 22.000 рудара у Србији ће данас обележити свој празник Дан рудара, а њихови главни захтеви су и ове године већа безбедност на раду и бољи материјални положај.

Просечна месечна плата рудара у Србији је између 40.000 и 80.000 динара, у зависности од радног места, а синдикати кажу да би њихове плате требало да буду и изнад 1.000 евра, ако се узме у обзир значај те професије и услова у којима раде.

Држава је започела тендерски поступак за проналажење стратешког партнера РТБ-у Бор и подизање тог гиганта, најавила отварање нових рудника и оживљавање целог рударског сектора, као и повећање његовог учешћа у БДП-у земље са око 1,5 на 3,5 до пет одсто.

Дан рудара се, иначе, обележава у знак сећања на 6. август 1903. године, када је у Сењском руднику, првој и најстаријој јами у земљи, која је сада у саставу Рембаса, почео штрајк због лоших финансијских и радних услова рудара. Штрајкачи су се тада изборили за бољи положај и скраћење радног времена.

Председник Самосталног синдиката металаца Србије Зоран Вујовић је рекао Тањугу да је тај штрајк у ствари показао да су рудари јединствена организација и да својом снагом могу да се изборе за бољитак.

Синдикати се данас боре, како је рекао, пре свега за већу безбедност и здравље на раду, с обзиром да рудари раде у веома тешким и опасним условима.

Истиче да је најважније да се рударима обезбеди сигурна атмосфера, да увек могу живи и здрави да се врате кући својим породицама.

"Број смртних и тешких повреда на раду се не смањује у рударском сектору, иако су донети квалитетни предуслови односно закони. Важно је, такође, да рудари због тешког рада имају добру зараду, које би морале да иду преко 1.000 евра. Они копају руду и да нема руде, као базног елемента од којег се прави све друго, не би било ни света", каже Вујовић.

Рудари у Србији имају бенефицирани радни стаж и на годину дана добијају бенефицију шест месеци због тешких услова рада.

Србија има рударске активности на око 250 експлоатационих поља, а истраживања се обављају на око 130 експлоатационих поља.

Како је најављивано, у Србији би до 2020. године требало да буде отворено седам рудника, са отварањем неколико хиљада радних места.

Реч је о рудницима бакра и злата у околини Бора, затим рудника литијума код Лознице, Мајдани код Крупња и Љубовије, затим рудника каменог угља Јерма код Пирота, као и рудник олова и цинка код Босилеграда и руднику борних минерала у Баљевцу код Рашке, али и отварању површинских копова.

ПКБ још може да храни Србију

Бојана Царановић

Са радницима ПКБ пред најављену приватизацију, средином овог августа. На јавном надметању 17.000 хектара, седам фарми, имање у Сурчину... Радници сложни - обнова неопходна

ШТА год да буде, и да нас купе и да останемо државни, краве ће и даље неко морати да помузе, а шталу да очисти. Барем три године, док траје законска обавеза купца. Брине нас шта ће бити после. Са 40 година стажа и још који месец до пензије не страхујем за себе, али ми је жао 1.700 радника ПКБ за које будућност може да буде неизвесна. А знам да као што смо супруга и ја из овог комбината одшколовали обоје деце и данас помажемо унуцима, тако су могле и будуће генерације.

Тако, за "Новости", говори Јовица Миленковић, ратар тракториста ПКБ фарме "Ковилово", у Падинској скели. Можда је, говори наш саговорник, решење могло да се потражи некако другачије, па да ПКБ храни Србију, да се поје деца здравим млеком, а не увозним концентратима.

ИСТЕ бриге муче њега и осталих 115 колега на овом имању, али и раднике читаве корпорације, у којој је све подређено сточарству. Од како је, пре десетак дана, поново почело да се говори о приватизацији ПКБ и јавном позиву средином августа, надвио се, кажу наши домаћини, облак неизвесности.

Како нам је у Министарству привреде речено, закључком Владе Републике Србије, одређено је да на приватизацију иду "ПКБ корпорација АД" Падинска скела и зависна друштва - "Ветеринарска станица", "Еко-лаб", "Агроекономик", сви методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем.

- Ради се о око 17.000 хектара пољопривредног земљишта, седам фарми, имање у Сурчину без стоке, фабрика за дораду семена "Агросеме", фабрика сточне хране "Инсхра", газдинство Хортикултура као и зависна друштва - каже нам Милисав Ђорђевић, председник Самосталног синдиката ПКБ. - Бренд остаје, па нови купац добија све чисто. Под ПКБ ће и даље у државном власништву да остане 5.000 хектара грађевинског земљишта и водовод, јер ми имамо нашу мрежу којом снабдевамо своја имања, али и околна насеља.

СВАКИ радник кога смо врелог августовског јутра затекли, са лопатом, музилицом, на трактору, у штали, или у униформи технолога, није оспорио да је обнова неопходна. И да су услови у којима раде све лошији. Каткад недопустиви. Али, помисао да остану без посла плаши их више од радног века проведеног на дотрајалом, запуштеном, газдинству старом готово седам деценија. Слушали су о скандинавским шталама чистим попут апотека, али, веле, млеко са ПКБ фарми многи и даље радо увозе.

- Надали смо се, ипак, да ће се проблем ПКБ решити стратешким партнерством, где би 51 одсто комбината остало у рукама државе - каже Ђорђевић. - Овако смо последњих година шеткани,

били час градски, час државни... Из Министарства привреде нам је обећано да ће свим радницима бити понуђено да добију отпремнине од најмање 450 евра по години стажа, а после приватизације могу да наставе да раде код новог послодавца.

Док лопатом чисти канал штале, где леже краве пред тељење, што ради већ две деценије, Биљана Весковски нам додаје да ако нови власник настави делатност, она ће ту свакако бити потребна. Баш као и већина њених колега.

- Ово је специфичан посао, нема овде опције кључа у браву, ово су жива створења која морају бити нахрањена и збринута и не могу ниједан дан без човека - објашњава она. - А колико знам, ПКБ нема вишка радника, већ вазда запошљава и сезонце. Само на овој фарми 950 је музних крава, а ту је и пратећи тов јунади и свиња. Плате су редовне, а просек је 50.000 динара.

ЗОРИЦА Костић, технолог, у Ковилову ради три године, а 12 је у ПКБ-у. Са ове фарме, вели, дневно иде 15.000 литара млека, а 120 телаци месечно дође на свет. Музе се у седам штала, а ту су и болница и породилиште.

- Посао је тежак, али близина животиња, па макар и у оваквој суровој индустрији где се одмах теле одузима од мајке, чисти душу - каже Зорица. - Много ми се пута дешавало да се вежем за животиње, имам и љубимице са којима се мазим сваког дана. Ретко су овде људи нерасположени и љути.

СТРАХ

ИМА и оних који страхују да купац ПКБ заправо само жели земљу, а не стоку и пољопривреду. Многи, како су нам рекли, плаше се и чаршијских прича о изградњи индустријског парка.

МЛЕКО ПРВЕ КЛАСЕ

* ГОДИШЊЕ ПКБ произведе 50 милиона литара млека, а сваког дана 150.000 литара.

* ДА је оно доброг квалитета, потврђује и да сваки литар који се овде произведе желе да откупе Руси.

* ДОМАЋИМ фирмама ПКБ продаје млеко прве класе.

ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА ПРОДАЈУ

КАКО је прецизирало Министарство привреде, јавно надметање биће обављено заједно и у истом поступку моделом продаје имовине и то дела пољопривредног земљишта и дела земљишта намењеног за пољопривредну производњу, грађевинских објеката ПКБ корпорације који се користе у пословне сврхе, опреме, залиха резервних делова, стада и удела ПКБ корпорације у зависним друштвима, као и моделом продаје капитала у власништву Републике Србије.

Очекује се објава јавног позива током августа 2018. године.

Србија ће ускоро да увози радну снагу

Ј. Ж. Скендерија

Наша земља се већ сада суочава са проблемом недостатка људи обучених да обављају одређене врсте послова, а у блиској будућности овај проблем могао би да буде још изразитији

НЕДОСТАТАК радне снаге проблем је с којим се Србија већ суочава, а уколико се нешто одмах не предузме, за неколико година могли бисмо да дођемо у ситуацију да најобичније послове, које обављају продавци, возачи, пакери, радници у хотелијерству и угоститељству, неће имати ко да ради.

На тај проблем недавно је указао и Зоран Ђорђевић, министар за рад. Он сматра да смо врло стара нација и да је у томе срж лошег стања. Ни земље попут Словеније и Хрватске, али и Румуније и Мађарске, нису имуне на овај проблем. Они имају стално отворене позиве за сезонске и друге послове за још око 800.000 људи.

- Србија ће већ за неколико година морати да донесе прописе за масовнији увоз радне снаге, али ће ту велика препрека бити што су нето зараде код нас мање него у свим земљама окружења осим у Македонији, на Косову и Албанији, па ће веома мали број појединаца са стране бити заинтересован за рад у Србији - сматра Драгољуб Рајић, из Мреже за пословну подршку.

Према његовим речима, то је последица погрешне политике позиционирања Србије као земље јефтине радне снаге, што је већ почело да нам се обија у главу, а дугорочни резултат ће бити да ћемо тешко хватати корак са источноевропским земљама које су сада чланице ЕУ и за којима већ сада знатно заостајемо.

РАЈИЋ наглашава да половина образовних профила у нашим средњим школама не одговара потребама локалне привреде, иако постоје појединачни напори да се то стање поправи.

ГОДИШЊЕ ОДЕ ВИШЕ ОД 30.000 ЉУДИМЛАДИ и средовечни, који имају највише развијене радне вештине и стручна знања, масовно напуштају земљу, оде их између 26.000 и 37.000 људи годишње - каже Рајић. - За последњих десет година, према подацима наших организација из дијаспоре из Европе, Канаде, САД и Аустралије, око 350.000 људи са развијеним пословним способностима је дошло у те земље, а ми смо изгубили на хиљаде потенцијалних пословних лидера који могу да буду способни менаџери и оснивачи малих и средњих предузећа, онај најквалитетнији људски потенцијал.

- Лепо је што причамо о дуалном образовању, али у пракси то не значи да деца треба да само уче занат или неку практичну вештину, већ она морају бити едукована по програмима који су направљени на основу специфичних потреба за занатима и вештинама управо у локалним компанијама у том граду или регији у којој се школују - истиче наш саговорник. - То је велики посао за директоре школа, наставна већа, професоре, јер прво они морају да, као њихове колеге у Аустрији и Немачкој, буду присутни у компанијама у којима ће сутра њихови свршени ученици радити, да би знали које се технологије примењују, на којим савременим машинама се ради, шта су опште карактеристике, а шта финесе одређених образовних профила.

Према његовом мишљењу, занатство и рад у производњи данас су осавремењени уз примену нових технологија и ИТ решења, те тако прво треба оспособити професоре. Проблем је што више од 50 одсто њих има 45 и више година и не жели да се усавршава и учи нове савремене технологије.

Треба, међутим, знати да образовани људи одлазе у иностранство не толико због веће зараде тамо, него због бољих услова рада и пословања, поштовања које им послодавац указује, бољег здравственог и пензионог система у тим земљама, због сигурности за њихову децу, могућности напредовања...

- Они мање образовани, али који су вредни радници и занатлије, одлазе зато што сматрају да је њихов рад у Србији потцењен и мало плаћен, да немају добре услове рада и да ће из иностранства лакше моћи да помогну члановима својих породица - истиче Рајић.

Дарко Маринковић, професор социологије рада, сматра да је то системски проблем. Чињеница је да се у свету догађају структурне промене, пре свега у структури становништва, запослених, привреде, личних и друштвених вредности, па и редоследу људских потреба. У складу са тим требало је и на време реаговати, а чини се да ми нисмо баш били спремни.

- Чим дође до економских потреса јавља се страх који утиче на одлуке и тера људе да посао потраже изван граница своје земље - каже проф. Маринковић. - Истраживања која су рађена

последње две деценије показују да је највећи страх код људи страх од губитка посла. И ту није само у питању плата, већ и кредити, картице, пензијско осигурање, цео систем живота је заснован на томе да људи раде. Промене у структури привреде и развој информатичког сектора створили су велике могућности за запошљавање, рад од куће, рад код више послодаваца, па су занимања у овој области најтраженија, али не треба трчати увек за тренутном потражњом, јер док се заврше школе, тражња се промени, а на тржишту нема неопходних кадрова.

ВРЕМЕ ПРОМЕНА

Професор Дарко Маринковић наглашава да се треба суочити са временом великих промена и прихватити концепт доживотног учења. По њему је диплома средње школе нешто што је некада била диплома основне. Они који нису свесни тога да морају да уче, читавог живота ће бити у проблему.

- Некада су нам говорили "учи да не мораш да радиш", што сада више не стоји. Сада да би радио и имао посао, мораш да учиш стално - закључује наш саговорник.

ЂУРИЋ О ЦРВЕНИМ ЛИНИЈАМА ЗА СРБИЈУ: Заштитићемо "Трепчу", "Газиводе", "Валач"

Д. З.

Директор Канцеларије за Косово и Метохију Марко Ђурић честитао је свим рударима у Србији, Дан рудара и истакао да овогодишње обележавање долази у тренутку када као држава и као народ пролазимо кроз тешке и судбоносне дане

Марко Ђурић, директор Канцеларије за КиМ честитао је рударима на Косову и Метохији, руководству и свим запосленима у Рударско-металуршко-хемијском комбинату "Трепча", као и свим рударима у осталим деловима Србије, Дан рудара.

У саопштењу за јавност, директор Канцеларије за КиМ истиче да је "Трепча већ деценијама у разним државним системима и историјским превирањима, темељни ослонац енергетског, економског и укупног развоја и напретка наше јужне покрајине, односно да је и незаобилазна претпоставка у свим савременим стратешким плановима даљег ширења енергетског сектора и модерног развоја КиМ".

- Овогодишње обележавање Дана рудара долази у тренутку када као држава и као народ пролазимо кроз тешке и судбоносне дане. Сведоци смо константних изазова и претњи који се, између осталог, односе и на енергетски систем на Косову и Метохији. Председник Републике Србије Александар Вучић је неколико пута нагласио да постоје јасне црвене линије када се ради о "Трепчи" и енергетици на КиМ. Зато желим и овога пута да поручим да ће Република Србија заштитити и "Трепчу" и хидроелектрану "Газиводе" и трафостаницу "Валач", у то не треба нико да сумња. Јер, онај ко дира у "Трепчу" руши темеље егзистенције српског народа на Косову и Метохији, а то ћемо наставити да чувамо - навео је Марко Ђурић, директор Канцеларије за КиМ

Изражавајући дубоко поштовање и захвалност за тежак рударски посао, у саопштењу за јавност поводом Дана рудара, Ђурић истиче уверавање да је Србија одлучна да чува и вреднује своја природна богатства и да ће предано радити да рударима на КиМ осигурамо боље услове рада, веће зараде и пристојан животни стандард за њих и њихове породице.

ХЛЕБ НАТОПЉЕН ЦРНИМ ЗНОЈЕМ Они раде један од најтежих послова у фирми која ради 24 сата током целе године и кажу да "ПЕНЗИЈУ МАЛО КО ДОЖИВИ"

Ранко Пивљанин

Када се по повратку из Костолца небо по ко зна који пут овог лета саставило са земљом и пут нестао у води, у мислима сам се вратио назад у костолачке копове где смо провели дан са рударима.

Где ли су се склонили Владан Остојић, Далибор Марић, Владан Ђокић, Иван Васовић и другови са којима смо пре само неког сата разговарали док су монтирали нове траке транспортног система у оквиру редовног годишњег ремонта? Од подневне жеге их је заклањао искрзани импровизовани шатор али од исијавања угља под ногама спаса није било.

Од жеге заклања импровизовани шатор

У рупи где се копа угљ температура је за десетак степени виша него на површини, ветар диже прашину коју ће провала облака претворити у црно блато. Као што ће у непроходни кал претворити плодну стишку земљу откривке изврнуту на петом систему копа где се реконструише повратна станица у склопу измештања линије транспорта за нову локацију.

ВЕНЧАН СА БАГЕРОМ

Неша Новаковић, рударски техничар који костолачко блато на ногама носи 35 година, Дејан Милосављевић, пословођа и њихове колеге моћи ће само да се склоне под сенку утоварне кашике која тренутно покушава да помери тешки чешаљ за анкерисање станице. Готово да не постоји резервни део на коме раде ови људи који може да се ручно помери - све је велико и тешко... Као што су огромни котурови транспортне траке које на сваких 200 метара преспајају Владан, Далибор, Иван и остали који су овде на испомоћ колегама дошли из Колубаре. Направиће 25 спојева, једну за смену, системом топле вулканизације - ха, топле - огромне пресе (пегле) сједињују два крака траке температуром која се мери стотинама целзијуса. Овде или се гори, или се мрзне или се кисне. Сведоче о томе отврдли чукљеви на прстима руку Мирослава Коматовића или црна "шминка" на лицу Ненада Вељковића из Предузећа за ремонт и монтажу кога са друговима затичемо на паузи у контејнеру коме се жари кров.

Њихова друга кућа. То им је кухиња, има шпорет, фрижидер, има и клима, ту ручају, доручкују, вечерају у зависности која их смена задеси - ради се у све три, али за неколико минута се мора напоље. У време ремонта смена им траје дванаест сати. Неожењен је Ненад, симпатични 35-годишњи брадоња. Заправо...

- Венчан сам са "багером 800" - шеретски добацује.

Његовом колеги Дамиру Трнчићу са 35 годиина браварског стажа на коповима одавно није до смеха.

- Црн је ово хлеб али боље нема. Најгоре је што су нам, када су фирму издвојили из система ЕПС-а, преполовили плате и сад људи долазе и пролазе. Задрже се годину, две и беже. Остају они који немају избора и они који без угљене прашине у плућима не могу.

ЗБОГОМ КОПЕ, ЗДРАВО ПОПЕ

А прашина се таложу, што у плућима што у широким борама на лицу избразданим ветром, сунцем, мразом - данас ће их испрати плаховита августовска киша - и чека свој тренутак

наплате да узме данак тешком рударском послу. Ово су људи који, чак и уз бенефицирани стаж, узалуд попуњавају пензијски фонд, мало њих стигне да дуже ужива у благодетима пензије и мирног живота. Отуд је крајњи исход њихове судбине, потврђен кроз генерације, дефинисан саркастичном реченицом која пластичније од свих статистика описује завршетак радног века ових људи. "Збогом копе, здраво попе!"

Сертификат те сурове сентенце срећемо у ходнику и на вратима управне зграде рудника чије стакло, на жалост, ретко стоји празно. Данас је на њему читуља Миомира Цвијића Руса (1963) - он је отишао последњи; у ходнику Сунчице, Биљане, Млађана, Звонимира - најстарији међу њима је '51. годиште.

Коп ради 24 сата дневно, 365 дана у години у три смене, нема стајања, бескрајан је то жрвањ који мрви и земљу и угаљ и машине и људе.

На костолачким коповима их је око 3,8 хиљада, у сваком тренутку им фали око петсто радника - бравара, електричара, машинаца, варилаца, руковаоца рударских машина, багериста. А држава забранила запошљавање. Намера је била да се стопира раст администрације, трпи производња.

ДОЉУ, ВИДЕ И ОДУ

О томе сведоче и двојица синдикалаца - Жељко Војиновић, председник синдиката површинског копа "Дрмно" и Данијел Радосављевић, први синдикалиста копова Костолац.

- Привлачна је солидна плата, многи кажу благо њима, али млади људи кад виде колико је овај посао тежак и захтеван, буду неко време и оду. Био сам у групи за подршку за споразумни раскид радног односа и сведок сам тога. Људи ту високу плату плаћају здрављем, многи пензију и не дочекају. Не иде нам у прилог ни Нови закон о пензионисању који је обесмислио бенефицирани радни стаж и рудари ту "плаћају пенале" и не могу да оду у пуну пензију. Најављује се да ће можда рудари бити издвојени и да ће оног момената када напуне 40 година радног стажа моћи да иду у пуну пензију без обзира на године живота али ко зна када ће то бити. Оно што је добро јесте квалитетан колективни уговор који имамо и који штити раднике а и синдикат им максимално излази у сусрет. Кроз наше фондове можемо да одговоримо на сваки проблем наших радника - истиче Војиновић.

А његов колега Радосављевић апелује да се скине забрана запошљавање јер и сада раде на ивици људских ресурса.

- Коче нас и компликоване јавне набавке па се дуго чека на делове, а коп не може да чека. Знате, један дан без струје изазове револуцију. Сви би требало да знају да се оне сијалице у вашим домовима, заправо пале овде или у Колубари, а да за нас није алиби ни минус двадесет зими или плус четрдесет лети - каже Радосављевић.

БИТКА СА ДВА ВРЕМЕНА

И овдашњи директори су далеко од уобичејаних представа о отуђеним руководиоцима. То су људи који, кад затреба, немају проблем да ципеле замене рударским чизмама, а њихове канцеларијске забране не чувају секретарице са спремним одговорима како директор није ту, да је заузет, да је на путу... У то се уверавамо код Драгослава Славковића, директора копа "Дрмно", који нам, шарајући прстом, по компликованој скици огромног рудника, објашњава у којим условима бију 45-дневну ремонтну битку:

- У последњих неколико деценија је проблем у недостатку и механизације и људства. И по правилу се, изузетним залагањем запослених, огромни посао приведе крају у планираном времену. Направљене су залихе да термоенергетски блокови могу несметано да раде, док се ремонтују траке и багери на угљеним коповима, остатак копа, такозвани БТО систем (багер-трака-одлагач) - тачније, откривка, ради нормално - каже Славковић.

Битка са временом, како оним календарским тако и са овим атмосферским, траје у бескрају овог огромног угљенокопа. Док се удахњује нови живот колосима од роторних багера, репарирају транспортне траке, багер ведричар скида земљу испод које се крије црно злато.

Тешко проходним путевима, испресецаним језерима воде и блата, брекћу тешки двоосовинци са опремом, њиховим возачима машу рудари кроз прозоре транспортних камиона, одједном се из неког правца помоли "уаз" или "тојотин" цип плешући на расквашеном путу. У даљини хук. Између две етаже бије вода и прави водопад довољно јак да би могао покретати и мини хидроцентралу. Одозго црни облаци које парају муње слутећи још једну кишу, одоздо забринути поглед рударских очију уоквирених црним лицем низ које зној котрља угљену прашину. Вечита борба људи и природе која нам нешто даје а нешто морамо да јој отмемо. Људи који сутра славе свој дан су у првим редовима те битке. Срећно, другови рудари!

Одговорни синдикати

Јаки и одговорни синдикати костолачких рудника су светла тачка у животима рудара. Када се разболе, њихови аутомобили их одвозе и довозе до здравствених центара; ако је неки ургентан проблем из фондова се плаћају прегледи и скупа снимања на које би се, иначе, чекало месецима или годинама; води се рачуна о деци преминулих колега, њиховом школовању и запошљавању.

Србији већ недостају грађевинци, угоститељи и обућари

Последњих деценија из Србије је отишао велики број младих и образованих кадрова, али то није специфично само за нашу земљу, већ се с тим суочава и цела Европа.

То утиче и на просечну старост грађана Србије, која је по речима министра за рад, запошљавање, социјалну и борачку политику Зорана Ђорђевића 43 године. Министар упозорава на то да ће се Србија, због негативног природног прираштаја, ускоро суочити с мањком радне снаге и да неће имати ко да ради.

Мада се министрово упозорење односи на будућност, односно на процену да ће у Србији до 2041. године бити 5,5 милиона становника, што ће смањити радну снагу 21 одсто, проблем је видљив већ сада и осети се на српском тржишту рада, преноси [Б92](#).

То се посебно односи на одређене струке: већ сад недостаје радника у грађевинарству, угоститељству, производњи одеће и обуће... Послодавци тешко долазе до радне снаге у тим делатностима, а забележени су и случајеви да се морају ангажовати страни држављани само зато што на домаћем тржишту рада тих кадрова нема довољно.

По последњим подацима, које је у публикацији "Трендови" објавио Републички завод за статистику, у Србији је у првом кварталу ове године било запослено 2,6 милиона људи, а стопа запослености била је 45,1 одсто. Уз тај податак, наведено је да има 468.700 незапослених, што значи да је стопа незапослености у прва три месеца износила 14,8 одсто, преноси [Б92](#). У поређењу с последњим кварталом прошле године, број незапослених смањен је 6.900, док је број запослених повећан 75.300, подсећа Дневник.

Пензионери траже оцену уставности смањења пензија

Удружење синдиката пензионисаних војних лица Србије предаће Уставном суду акт за покретање поступка оцене уставности закона којим су пензије смањене у 2014. години, преноси РСЕ.

Како преноси Радио Слободна Европа, Удружење је тражило и подршку посланика, па је акт потписало 27 посланика, што је довољно за покретање поступка оцене уставности.

„У најавама укидања Закона председник Србије (Александар Вучић) и представници Владе Србије уопште не говоре о уставној обавези државе да оштећеним пензионерима надокнади несплаћене делове пензије под тржишним условима, тако да је веома важна оцена уставности Закона пре доношења акта о његовом укидању“, наводи се у саопштењу Удружења. Законом о привременом уређивању начина исплате пензија 2014. године смањене су пензије свим пензионерима који примају пензију вишу од 25.000 динара, а представници власти ове године најавили су да ће тај Закон бити укинут, а пензије повећане, преноси РСЕ.

Деташман омогућава посао за 2.770 српских грађевинаца

Недостатак одговарајућих кадрова проблем је с којим се суочава не само Србија већ и многе друге земље.

Тако, рецимо, Немачкој недостају радници готово свих профила, а због недостатка квалификоване радне снаге немачка привреда годишње губи око 30 милијарди евра. Процењује се да би Немачкој до 2030. године могло недостјати више од три милиона квалификованих радника.

Прошле недеље је у Националној служби за запошљавање Србије боравио директор Савезне агенције за рад Немачке за међународну сарадњу Александар Вилхем. Говорио је о могућностима запошљавања српских држављана у Немачкој, наглашавајући да је последњих година повећана потражња за кадровима медицинске струке – лекарима, стоматолозима, медицинским сестрама, али и возачима, како аутобуса, тако и камиона.

Много српских радника већ ради на немачким градилиштима, али се они упућују на рад на основу деташмана. Наиме, Србија још од 1989. године, на основу Споразума између СФРЈ и Немачке о упућивању радника у Немачку по основу деташмана, упућује раднике у ту државу, и то у оквиру одобрених квота. Како је за „Дневник“ објаснила Наташа Кецман из Привредне коморе Србије, годишња квота за пословаце из Србије по основу деташмана износи 2.770 деташираних запослених, од којих 1.080 у области грађевинарства.

– Осим грађевинаца, по том споразуму у Немачку је могуће упутити и изолатере, молере, електричаре и друге запослене из фирми чија делатност прати грађевинарство – објаснила је Наташа Кецман. – Немачка уобичајено крајем августа обавештава Србију о висини квоте на заредну деташманску годину, која траје од 1. октобра текуће године до 30. септембра следеће. Просечно месечно искоришћење квоте расте и за првих девет месеци деташманске 2017/2018. године износи чак 94 одсто. Наша саговорница наглашава да то не значи да је преостало још свега шест одсто квоте јер се искоришћење квоте сваког месеца рачуна од почетка. По подацима који су нам достављени из ПКС-а, у прошлој деташманској години искоришћеност је била 77,85 одсто, а годину раније 65,74.

Добра сарадња Немачког Бироа рада и ПКС-а

Привредна комора Србије од Бироа за рад Немачке редовно добија информације о потврђеним квотама на основу већ издатих сагласности, као и месечну статистику искоришћења укупне квоте. У сарадњи с Бироом за рад Немачке, ПКС организује редовне годишње радионице за деташманске фирме, где привредници у директном разговору с представницима Бироа за рад могу разрешити све недоумице везане за упућивање запосленог на немачка градилишта.

– Имајући у виду убрзани раст искоришћења квоте за упућивање запослених у Немачку по основу деташмана, ПКС је покренула иницијативу за повећање квоте, а одлуку о квоти очекујемо крајем августа – истакла је Наташа Кецман.

Иначе, закључком Владе Србије и решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Привредној комори Србије поверено је распоређивање утврђеног максималног броја деташираних запослених у Немачку. ПКС издаје сагласност за доделу контингента запослених по основу уговора о извођењу радова у Немачкој, води евиденцију о расподели контингента и контролише његово коришћење.

– За учешће у расподели утврђеног максималног броја деташираних радника може се пријавити привредни субјекат чије је седиште у Србији, који је регистрован за обављање делатности за које се распоређује контингент запослених и који има регистровано представништво, односно пословну јединицу у Немачкој. Затим оно које послује у складу с прописима Немачке, односно има потврду надлежног органа да је покренуло поступак отварања представништва или пословне јединице – каже Наташа Кецман.

Споразум о упућивању запослених на основу уговора о извођењу радова за сада постоји само с Немачком и само за грађевинску индустрију и пратеће грађевинске делатности. Имајући у виду изузетно позитивну реакцију привреде, ПКС планира покретање иницијативе за закључивање сличних споразума и с другим државама да би се додатно подстакла привредна сарадња и унапредио српски извоз.

Привредна комора Србије дигитализовала је услугу издавања сагласности за упућивање запослених на немачка градилишта да би српским фирмама уштедела време и новац који се троши на процедуре за коришћење деташмана. На тај начин, брзо и једноставно, електронским подношењем захтева и пратеће документације, српски привредници могу без изласка из канцеларије добити сагласност која је неопходна приликом захтевања дозвола за рад у немачком Бироу за рад. Корак након добијања те дозволе је подношење захтева за визе у конзулату Немачке.

Љ. Малешевић

Рудари "Ресавице" и у 2018. копају ручно

Припремила Ружица Врањковић

Данас је Дан рудара. Прославља се у рудницама широм земље као сећање на 6. август 1903. и велики рударски штрајк за боље услове рада и веће зараде. У Србији тренутно приватизовани рудници као и ЕПС-ови површински копови Колубаре и Костолца раде добро, али девет јамских рудника, који послују у оквиру Ресавице, не могу без државне помоћи. Влада спрема Акциони план за њихов опоравак.

У јамама је као и прошлог века – још се копа ручно. Рудари рудника Ресавице се надају побољшању и плата и услова рада, за шта имају и предлог.

Мање повреда у руднику код Горњег Милановца

Предузеће Рудник и флотација код Горњег Милановца приватизован је 2004. и према новим налазима има посла за бар још једну деценију. У њему ради око 460 радника, од којих више од 200 у производњи.

Директор тог предузећа Ацо Илић рекао је да су у средства и опрему уложили више од 80 милиона динара и значајно су смањили број повреда на раду – са 35 на пет годишње.

Труде се, каже, колико могу да побољшају статус радника. Пре два месеца су, истиче, плате повећане на 62.000, док најбољи рудари имају и плату око 1.000 евра.

"Да се повећа цена угља која годинама није мењана и да би са тим повећањем цене угља драстично порасли приходи нашег предузећа. Са друге стране, постоји и та прича око модернизације где бисмо ми са повећањем производње имали и много веће приходе", каже председник синдиката рудника "Ресавица" Небојша Миленковић.

Једну муку већ имају мање – уз помоћ Владе решен је проблем сменског рада још из прошле деценије. Уз природни одлив успешан је и добровољни социјални програм, кроз који укупно одлази 340 људи.

"Након првог и другог круга социјалног програма имаћемо као јавно предузеће укупно 3.600 људи. С обзиром на то да смо прошле године имали 4.050 запослених, то је значајно смањење а остаћемо на истом нивоу производње", каже генерални директор ЈП "Ресавица" Марко Вуковић.

Руднике "Ресавице" држава годишње дотира са 4,3 милијарде динара. До краја године Влада ће обелоданити акциони план њиховог опоравка који спрема уз подршку Светске банке.

"Протеклих година смо уложили огромну енергију да бисмо сачували што више радних места и руднике узимајући у обзир чињеницу да се они махом налазе у неразвијеним општинама, рубним општинама где су ти рудници једина привредна активност. И са пословодством и са синдикатима покушавамо да направимо одређена решења која ће дугорочно бити одржива", каже министар енергетике Александар Антић.

И пословодство и синдикати слажу се да треба развијати руднике који имају резерве, а да се истрошене јаме морају затварати.

"Затварање рудника иде у фазама и то ће трајати неколико година. Суштина свега тога је улагање у руднике који имају перспективу, подизање нивоа производње и улагање у опрему и отварање нових рудника како би се предузеће за тај неки период који је предвиђен програмом консолидације ставило на здраве ноге", каже директор "Ресавице".

Небојша Миленковић из синдиката додаје: "И да ти радници пређу у неке перспективне јаме да не остају без посла."

Чињеница је и да Србији треба рудара, јер је у наредних неколико година планирано отварање најмање пет нових рудника.